

Zakon o gimnaziji

Zakon je objavljen u "Službenom listu RCG", br. 64/2002, 49/2007 i u "Službenom listu CG", br. 45/2010, 39/2013, 47/2017, 145/2021 i 60/2025.

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet regulisanja

Član 1

U gimnaziji se ostvaruje opšte srednje obrazovanje, na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Ciljevi

Član 2

Obrazovanje u gimnaziji ima za cilj da učenicima omogući:

- 1) sticanje potrebnih znanja, vještina, sposobnosti i navika, zasnovanih na dostignućima nauke, tehnike, kulture i umjetnosti, radi nastavljanja školovanja;
- 2) postizanje međunarodno uporedivog nivoa znanja;
- 3) razvijanje kritičkog mišljenja i prosuđivanja;
- 4) razvijanje sposobnosti komunikacije;
- 5) razvijanje odgovornog odnosa prema radnoj i životnoj sredini;
- 6) razvijanje sposobnosti za život u pluralističkom i demokratskom društvu;
- 7) podsticanje razumijevanja, tolerancije, solidarnosti i uvažavanje različitosti.

Dostupnost obrazovanja u gimnaziji

Član 2a

Obrazovanje u gimnaziji dostupno je svim licima i ne može biti neposredno ili posredno ograničeno po osnovu: pola, rase, bračnog stanja, boje, jezika, vjere, političkog ili drugog ubjeđenja, nacionalnog, etničkog ili drugog porijekla, imovinskog stanja, invalidnosti ili po drugom sličnom osnovu, položaju ili okolnosti, u skladu sa posebnim zakonom.

Vrste gimnazija

Član 3

Gimnazija se osniva kao javna ili privatna ustanova, u skladu sa zakonom.

Gimnazija se osniva kao opšta i specijalistička gimnazija.

U opštoj gimnaziji mogu se u posebnim odjeljenjima realizovati posebni obrazovni programi specijalističke gimnazije (matematička, filološka, i sl.), uz odobrenje organa državne uprave nadležnog za poslove prosvjete (u daljem tekstu: Ministarstvo).

U sportskoj gimnaziji realizuje se program opšte gimnazije sa prilagođenim izvođenjem.

Trajanje obrazovanja

Član 4

Obrazovanje u gimnaziji traje četiri godine, u skladu sa obrazovnim programom.

Školarina

Član 4a

U ustanovi za sticanje opšteg srednjeg obrazovanja, koja se finansira iz sredstava javnih prihoda, redovni učenik ne plaća školarinu.

Matura

Član 5

Učenik je stekao opšte srednje obrazovanje kad položi maturalni ispit.

U gimnaziji u kojoj postoje uslovi može se, uz saglasnost Ministarstva, organizovati priprema i polaganje međunarodnog maturalnog ispita.

Lice koje položi međunarodni maturalni ispit nije dužno da polaže maturalni ispit iz stava 1 ovog člana.

Sticanje obrazovanja

Član 6

- brisan -

Horizontalna prohodnost

Član 7

Učenik može da pređe iz gimnazije u stručnu školu, pod uslovima propisanim zakonom.

Vertikalna prohodnost

Član 8

Učenik koji položi maturalni ispit stiče opšti uslov za nastavak obrazovanja na visokoškolskoj ustanovi.

Obrazovanje stranih državljana

Član 9

- brisan -

Posebne potrebe

Član 10

Obrazovanje u gimnaziji učenika sa posebnim obrazovnim potrebama (učenici sa smetnjama i teškoćama u razvoju) ostvaruje se u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima.

Obrazovanje odraslih

Član 11

Obrazovanje odraslih u gimnaziji ostvaruje se u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima.

Nadzor

Član 12

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši prosvjetna inspekcija.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 12a

Svi izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

II UPIS U GIMNAZIJU

Uslovi upisa

Član 13

U prvi razred gimnazije može se upisati lice koje je završilo osnovno obrazovanje i ima manje od 17 godina života.

Kao vanredni učenik, u prvi razred gimnazije može se upisati lice starije od 17 godina života.

Upis u gimnaziju se vrši na osnovu sljedećih kriterijuma:

- 1) opšteg uspjeha u posljednjem ciklusu osnovne škole;
- 2) uspjeha na eksternoj provjeri znanja na kraju osnovnog obrazovanja;
- 3) uspjeha iz crnogorskog ili maternjeg jezika, matematike i predmeta značajnih za sticanje obrazovanja u posljednjem ciklusu osnovne škole;
- 4) rezultata sa državnih i međunarodnih takmičenja, odnosno dodijeljenog priznanja.

Kriterijumi iz stava 3 ovog člana vrednuju se određenim brojem bodova.

Minimalni broj bodova, koji se ostvari primjenom kriterijuma iz stava 3 ovog člana, koji su potrebni za upis u gimnaziju za školsku godinu (upisne rokove) utvrđuje Ministarstvo najkasnije do kraja nastavne godine.

Izuzetno od st. 3, 4 i 5 ovog člana, kandidati sa posebnim potrebama koji ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom, upisuju se u skladu sa rješenjem o usmjeravanju u obrazovni program.

Uslove upisa učenika u privatnu gimnaziju određuje osnivač.

Način, postupak i vrednovanje kriterijuma za upis učenika u gimnaziju propisuje Ministarstvo.

Upis

Član 13a

Status učenika stiče se upisom u gimnaziju.

Učenici se upisuju u gimnaziju kao redovni ili vanredni učenici.

Redovni učenik stiče obrazovanje redovnim pohađanjem nastave.

Vanredni učenik stiče obrazovanje pohađanjem pripremne nastave (instruktivno-konsultativne nastave) i polaganjem ispita, u skladu sa ovim zakonom.

Upis stranih državljana i lica sa inostranom obrazovnom ispravom

Član 14

Državljanin druge države, stranac koji traži međunarodnu zaštitu, azilant, stranac pod supsidijarnom zaštitom, stranac pod privremenom zaštitom i lice bez državljanstva može se upisati u gimnaziju po uslovima kao i crnogorski državljanin, u skladu sa ovim zakonom.

Škola je dužna da učeniku iz stava 1 ovog člana i učeniku crnogorskom državljaninu koji ne poznaje ili nedovoljno poznaje jezik na kojem se izvodi nastava pruži pomoć u savladavanju jezika.

Lice koje je završilo osnovnu školu ili je započelo, odnosno steklo dio obrazovanja u inostranstvu može se upisati u gimnaziju, ako mu je priznata inostrana obrazovna isprava, u skladu sa zakonom.

Ministarstvo može odrediti broj upisnih mjesta u okviru programa za razmjenu učenika.

Konkurs za upis

Član 15

Upis u gimnaziju redovnih učenika vrši se u junskom i avgustovskom roku, na osnovu javnog konkursa koji raspisuje Ministarstvo na predlog gimnazije, po pravilu tri mjeseca prije početka školske godine.

Upis vanrednih učenika u gimnaziju vrši se do kraja septembra, na osnovu javnog konkursa koji raspisuje Ministarstvo, na predlog gimnazije.

Odluku o broju učenika koji se upisuju u prvi razred gimnazije čiji je osnivač Republika, odnosno jedinica lokalne samouprave donosi Ministarstvo na predlog gimnazije.

III ORGANIZACIJA OBRAZOVNO-VASPIITNOG RADA

1. Obrazovno-vaspitni rad

Sadržaj obrazovno-vaspitnog rada

Član 16

Obrazovno-vaspitni rad u gimnaziji obuhvata:

- 1) teorijsku nastavu i vježbe iz obaveznih predmeta i obaveznih izbornih predmeta;
- 1a) dodatnu i dopunsku nastavu;
- 2) obavezne izborne sadržaje (ekskurzije, izleti i sl.);
- 3) praćenje postignuća učenika, provjeravanje i ocjenjivanje;

- 4) ispite;
- 5) kulturnu i javnu djelatnost;
- 6) analizu uspjeha i discipline učenika;
- 7) druge oblike obrazovno-vaspitnog rada od značaja za gimnaziju.

Organizacija nastave

Član 17

Nastava se izvodi u skladu sa obrazovnim programom.

U okviru obrazovnog programa izučavaju se obavezni predmeti, obavezni izborni predmeti i obavezni izborni sadržaji.

Teorijska nastava iz obaveznih predmeta izvodi se sa učenicima jednog ili više odjeljenja istog razreda.

Organizaciju i izvođenje teorijske nastave iz obaveznih izbornih predmeta, utvrđuje gimnazija.

Listu i sadržaj obaveznih izbornih predmeta donosi Ministarstvo na predlog Nacionalnog savjeta za obrazovanje (u daljem tekstu: Nacionalni savjet).

Vježbe, kao praktična primjena usvojenih teorijskih sadržaja, izvode se u grupama i mogu se realizovati kao blok časovi.

Obavezni izborni sadržaji mogu se izvoditi u gimnaziji i van nje.

Nastavni predmeti mogu se izučavati na standardnom i višem nivou, u skladu sa obrazovnim programom.

Godišnji plan i program rada

Član 18

Obrazovno-vaspitni rad u gimnaziji izvodi se prema godišnjem planu i programu u rada.

Godišnji plan i program rada sadrži:

- 1) organizaciju nastave i drugih oblika obrazovno-vaspitnog rada, po predmetima, odnosno grupama predmeta;
- 2) organizaciju obaveznih izbornih sadržaja;
- 3) plan obezbjeđenja kvaliteta putem interne evaluacije;
- 3a) plan rada tima za prevenciju u suzbijanju nasilja i vandalizma;
- 4) plan upisa;
- 5) raspoređivanje učenika u odjeljenja i grupe;
- 6) rokove za polaganje ispita;
- 7) plan usavršavanja nastavnika i stručnih saradnika;
- 8) saradnju sa roditeljima, lokalnom samoupravom, drugim školama i đačkim domovima, istraživačkim, sportskim i kulturnim organizacijama;
- 9) listu obaveznih izbornih predmeta;
- 9a) plan rada direktora, pomoćnika direktora, stručnih saradnika i stručnih organa;
- 10) druge sadržaje od značaja za gimnaziju.

Nedjeljno opterećenje učenika i trajanje školskog časa

Član 19

Nastavni čas traje 45 minuta.

Za iste ili srodne nastavne oblasti mogu se predvidjeti blok časovi.

U toku jednog dana učenici mogu imati najviše sedam časova nastave.

U toku jedne sedmice učenici mogu imati do 32 časa, s tim što sedmični fond časova ne može iznositi više od 35 časova, uključujući i dodatnu i dopunsku nastavu, kao i obavezne izborne sadržaje.

Za nastavni predmet mogu se predvidjeti blok časovi.

Broj učenika u odjeljenju

Član 20

Odjeljenje ima najviše 28 učenika.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, Ministarstvo može odobriti upis još dva učenika.

Obrazovnim programom u gimnaziji može se odrediti manji broj učenika u odjeljenju, odnosno grupi.

2. Napredovanje i ocjenjivanje

Uspješnost učenika

Član 21

Praćenjem postignuća učenika, provjeravanjem i ocjenjivanjem znanja utvrđuje se uspješnost učenika u postizanju standarda znanja, odnosno ispunjavanje obaveza koje su određene obrazovnim programom.

Skala ocjenjivanja

Član 22

Uspjeh iz pojedinih predmeta izražava se ocjenama od 1 do 5, i to:

- odličan (5);
- vrlo dobar (4);
- dobar (3);
- dovoljan (2);
- nedovoljan (1).

Ocjene odličan, vrlo dobar, dobar i dovoljan su pozitivne.

Zaključna ocjena izvodi se na osnovu svih ocjena dobijenih u polugodištu.

Uspjeh učenika

Član 23

Učenik je završio razred, ako je iz svih nastavnih predmeta dobio pozitivne ocjene.

Opšti uspjeh učenika utvrđuje se na osnovu prosjeka pozitivnih ocjena iz svih nastavnih predmeta.

Učenik je završio razred:

- sa odličnim uspjehom, ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 4,50;
- sa vrlo dobrim uspjehom, ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 3,50;
- sa dobrim uspjehom, ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 2,50;
- sa dovoljnim uspjehom, ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 2.

Ponavljjanje razreda

Član 24

Učenik koji na kraju nastavne godine ima više od tri nedovoljne ocjene nije završio razred.

Razred nije završio ni učenik koji ne položi popravni ispit.

Učenik može jedanput ponoviti isti razred.

Učenik može, tokom obrazovanja u gimnaziji, ponavljati dva puta.

Utvrdjivanje ocjena

Član 25

Ocjene iz pojedinih predmeta, vladanja i opšteg uspjeha utvrđuju se na kraju polugodišta i na kraju nastavne, odnosno školske godine.

Ocjenu iz nastavnog predmeta predlaže predmetni nastavnik.

Zaključnu ocjenu utvrđuje odjeljenjsko vijeće.

Ukoliko se ocjena ne može utvrditi na način propisan u stavu 3 ovog člana, spornu ocjenu utvrđuje nastavničko vijeće tako što na predlog direktora obrazuje tročlanu komisiju koja će nastavničkom vijeću predložiti ocjenu.

Protiv konačne odluke o ocjeni ne može se voditi upravni spor.

Način ocjenjivanja

Član 26

Ocjenjivanje se vrši javno, uz obrazloženje ocjene pred učenicima odjeljenja.

Provjera znanja učenika može biti usmena i pisana, u skladu sa obrazovnim programom.

Učenik u svakom polugodištu mora imati najmanje po tri ocjene iz svakog nastavnog predmeta.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, ako je nedjeljni fond časova za određene nastavne predmete jedan ili dva, učenik u svakom polugodištu mora imati najmanje dvije ocjene iz tih nastavnih predmeta.

Najmanje jedna od ocjena iz st. 3 i 4 ovog člana mora biti usmena.

U toku sedmice učenik može imati najviše tri pisane provjere znanja, od čega najviše dva pisana zadatka koji ne mogu biti istog dana.

Istog dana učenik ne može imati dvije pisane provjere znanja.

U opravdanim slučajevima (npr. odsustvo učenika iz zdravstvenih razloga, ugrožena bezbjednost učenika i/ili zaposlenih i sl.), kad učenika nije moguće ocijeniti potreban broj puta u smislu st. 3 i 4 ovog člana, učeniku se može utvrditi zaključna ocjena ako je ocijenjen jednom u polugodištu, o čemu odlučuje nastavničko vijeće škole, na predlog odjeljenjskog vijeća.

Ponovna provjera znanja

Član 27

Ako više od polovine učenika odjeljenja dobije nedovoljnu ocjenu na pisanoj provjeri znanja (pisani zadatak, test i kontrolna vježba), pisana provjera znanja se ponavlja za učenika koji je dobio nedovoljnu ocjenu, kao i za učenika koji nije zadovoljan ocjenom.

Pisana provjera znanja iz stava 1 ovog člana ponavlja se samo jednom i može da bude organizovana na času dopunske nastave.

U slučaju iz stava 2 ovog člana, prije organizovanja ponovne provjere znanja, nastavnik je dužan da održi čas dopunske nastave.

Ako na ponovnoj pisanoj provjeri znanja učenik dobije manju ocjenu nego na prethodnoj provjeri upisuje mu se veća ocjena.

Ako više od polovine učenika na ponovnoj pisanoj provjeri znanja dobije nedovoljnu ocjenu, direktor škole je dužan da Zavodu za školstvo podnese zahtjev za evaluaciju rada predmetnog nastavnika.

Zavod za školstvo je dužan da, u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva iz stava 5 ovog člana, izvrši evaluaciju rada predmetnog nastavnika.

Pravo na prigovor

Član 28

- brisan -

Vladanje

Član 29

Vladanje učenika izražava se ocjenama primjerno, dobro i nezadovoljavajuće.

Ocjenu iz vladanja utvrđuje odjeljenjsko vijeće, na predlog odjeljenjskog starješine.

Podzakonska regulativa

Član 30

Način i postupak ocjenjivanja znanja učenika bliže se uređuje propisom Ministarstva.

3. Ispiti

Vrste ispita

Član 31

U gimnaziji se polažu: popravni, dopunski, diferencijalni, razredni i maturski ispit.

Ispiti iz stava 1 ovog člana polažu se u: junskom, avgustovskom i januarskom ispitnom roku, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Popravni ispit

Član 32

Popravni ispit polaže učenik koji na kraju nastavne godine ima jednu, dvije ili tri nedovoljne ocjene.

Učenik koji na kraju nastavne godine ima jednu, dvije ili tri nedovoljne ocjene polaže popravni ispit pred tročlanom komisijom u čijem je sastavu i nastavnik predmeta iz kojeg je učenik ocijenjen nedovoljnom ocjenom.

Popravni ispit polaže se u gimnaziji koju je učenik pohađao.

Učenik prvog, drugog i trećeg razreda gimnazije popravni ispit polaže u avgustovskom roku, a učenik završnog razreda u junskom ili avgustovskom roku.

Dopunski ispit

Član 33

Dopunski ispit polaže se iz onih nastavnih predmeta koje je učenik učio u manjem obimu nego što se to zahtijeva određenim obrazovnim programom.

Dopunski ispit učenik polaže kada se uključuje iz jednog u drugi obrazovni program, kada poslije završenog stručnog obrazovanja želi da stekne obrazovanje u gimnaziji ili kada se u postupku priznavanja obrazovne isprave utvrdi obaveza polaganja.

Učenici mogu da polažu dopunske ispite do kraja tekuće školske godine.

Dopunske ispite i rokove polaganja (kada se učenik uključuje iz jednog u drugi obrazovni program i kada poslije završenog stručnog obrazovanja želi da stekne obrazovanje u gimnaziji) određuje nastavničko vijeće gimnazije u kojoj učenik želi da nastavi školovanje, a na predlog komisije koju imenuje direktor.

Diferencijalni ispit

Član 34

Diferencijalni ispit polaže se iz onih nastavnih predmeta koje učenik nije učio u toku prethodnog obrazovanja.

Odredbe člana 33 st. 2, 3 i 4 ovog zakona shodno se primjenjuju i na diferencijalni ispit.

Razredni ispit učenika

Član 35

Razredni ispit polaže učenik koji, iz opravdanih razloga, nije ocijenjen na kraju nastavne godine iz jednog ili više nastavnih predmeta.

Razredni ispit polaže učenik i iz onih predmeta iz kojih nije prisustvovao najmanje trećini časova predviđenih obrazovnim programom za nastavnu godinu.

U slučaju da nije realizovana najmanje jedna trećina časova koji su predviđeni obrazovnim programom, gimnazija je dužna da organizuje pripremanje učenika za polaganje razrednih ispita.

Razredni ispit na kraju nastavne, odnosno školske godine polaže i učenik, ukoliko zbog bolničkog liječenja odsustvuje sa nastave u trajanju od najmanje 60 dana ili zbog sličnih opravdanih razloga, o čemu odlučuje nastavničko vijeće.

Razredni ispit mogu polagati i nadareni učenici, učenici koji se paralelno obrazuju i učenici koji se samostalno ili u okviru sportskog kluba pripremaju i takmiče u određenom sportu (u daljem tekstu: učenik sportista) na predlog nacionalnog sportskog saveza.

Učenici polažu razredni ispit u junu i avgustu.

Razredni ispit za vanredne učenike

Član 36

Vanredni učenik polaže razredni ispit iz jednog, više ili svih nastavnih predmeta, odnosno polaganjem razrednog ispita polaže dopunske i diferencijalne ispite, u skladu sa obrazovnim programom.

Vanredni učenik polaže razredni ispit u junu, avgustu i januaru.

Vanrednom učeniku priznaju se pozitivne ocjene koje je stekao tokom redovnog školovanja na kraju nastavne, odnosno školske godine ili u toku prethodnih polaganja.

Vanredni učenik u toku jedne školske godine može završiti jedan razred.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, vanredni učenik koji završava razredni ispit polaganjem dopunskih i diferencijalnih ispita može završiti više razreda u jednoj školskoj godini u različitim ispitnim rokovima.

Vanredni učenik i učenik iz člana 45 stav 1 tač. 3 i 5 ovog zakona za polaganje razrednih ispita i za časove pripremne nastave iz člana 36a ovog zakona plaća naknadu u visini koju utvrđuje Ministarstvo.

Pripremna nastava

Član 36a

Učenik iz člana 36 stav 6 ovog zakona je obavezan da pohađa pripremnu nastavu.

Učenik iz člana 45 stav 1 tač. 3 i 5 ovog zakona je obavezan da pohađa pripremnu nastavu ako mu je status redovnog učenika prestao u prvom polugodištu tekuće školske godine.

Predmete, nastavne sadržaje i fond časova pripremne nastave utvrđuje nastavničko vijeće gimnazije.

Ukupan fond časova iz stava 2 ovog člana ne može biti manji od 20 % ukupnog godišnjeg broja časova utvrđenog obrazovnim programom, a određuje se u skladu sa odgovarajućom metodologijom, koju donosi Nacionalni savjet, na

Podzakonska regulativa

Član 37

Način i postupak polaganja popravnih, dopunskih, diferencijalnih i razrednih ispita bliže se uređuje propisom Ministarstva.

Maturalni ispit

Član 38

Maturalni ispit predstavlja provjeru uspješnosti učenika pri usvajanju neophodnih standarda znanja.

Maturalni ispit za opštu gimnaziju sastoji se iz obaveznih predmeta i jednog nastavnog predmeta po izboru učenika.

Obavezni nastavni predmeti iz stava 2 ovog člana su:

- crnogorski ili maternji jezik i književnost;
- matematika ili prvi strani jezik.

Nastavni predmet po izboru učenika za opštu gimnaziju je predmet od značaja za nastavak obrazovanja koji ispunjava maturalni standard.

Maturalni ispit za specijalističku gimnaziju sastoji se iz obaveznih predmeta i jednog nastavnog predmeta od značaja za nastavak obrazovanja koji ispunjava maturalni standard.

U odjeljenjima u kojima se realizuje program matematičke gimnazije obavezni nastavni predmeti su:

- crnogorski ili maternji jezik i književnost;
- analiza sa algebrom ili matematika.

U odjeljenjima u kojima se realizuje program filološke gimnazije obavezni nastavni predmeti su:

- crnogorski ili maternji jezik i književnost;
- prvi strani jezik.

Predmete iz stava 3 alineja 2, stava 6 alineja 2 i stava 7 alineja 2 ovog člana učenik može da polaže na osnovnom ili višem nivou, u skladu sa ispitnim katalogom.

Učenik bira predmet iz stava 3 alineja 2 ovog člana koji će da polaže.

Maturalni ispit polaže se u skladu sa standardima određenim obrazovnim programom.

Maturalni ispit polaže se eksterno.

Učenik koji nije položio maturalni ispit u junskom i avgustovskom roku ima pravo da polaže maturalni ispit, bez plaćanja naknade, u narednoj školskoj godini.

Bliži način, postupak i vrijeme polaganja maturalnog ispita propisuje Ministarstvo.

Državna komisija za maturalni ispit

Član 38a

Radi pripreme i izvođenja maturalnog ispita Ministarstvo obrazuje Državnu komisiju za maturalni ispit (u daljem tekstu: Komisija), na period od četiri godine.

Komisija ima sedam članova.

Članovi Komisije su po funkciji: ministar nadležan za poslove prosvjete, direktor Zavoda za školstvo, direktor Centra za stručno obrazovanje i direktor Ispitnog centra.

Aktom o obrazovanju Komisije iz stava 1 ovog člana utvrđuje se bliži sastav, način rada i odlučivanja i druga pitanja od značaja za rad Komisije.

Nadležnost Državne komisije za maturalni ispit

Član 38b

Komisija iz člana 38a ovog zakona:

- 1) određuje granicu prelaznosti za nastavne predmete koji se polažu na maturalnom ispitu, na predlog Ispitnog centra;
 - 1a) obrazuje predmetne komisije za nastavne predmete koji se polažu na maturalnom ispitu, na predlog Ispitnog centra;
 - 1b) odobrava sadržaj ispitnog materijala (test, esej, ispitna pitanja, ispitni listići i sl.), na predlog predmetne komisije;
 - 1c) obrazuje komisije za ocjenjivanje učenika po prigovoru na ocjenu na maturalnom ispitu, i po potrebi i druge komisije;
- 2) odlučuje o sprovođenju eksperimentalnog maturalnog ispita i obimu i načinu sprovođenja tog ispita;
- 3) razmatra izvještaj Ispitnog centra o rezultatima postignutim na maturalnom ispitu;
- 4) odlučuje o drugim pitanjima od značaja za sprovođenje maturalnog ispita.

Maturski tečaj

Član 39

- brisan -

Upis na maturski tečaj

Član 40

- brisan -

Poništavanje ispita

Član 41

Kada nadležna prosvjetna inspekcija ili direktor gimnazije utvrde da popravni, dopunski, diferencijalni i razredni ispiti nijesu obavljeni u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega, nastavničko vijeće je dužno da, u roku koji odredi taj organ, donese odluku o poništenju ispita i svjedočanstava izdatih na osnovu takvih ispita.

Ako nastavničko vijeće ne donese odluku o poništenju ispita i svjedočanstava u datom roku, odluku donosi direktor gimnazije.

Kada nadležna prosvjetna inspekcija utvrdi da maturski ispit nije obavljen u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona, Ispitni centar je dužan da, u roku koji odredi taj organ, donese odluku o poništenju maturskog ispita i diploma izdatih na osnovu tog ispita.

Ako Ispitni centar ne donese odluku iz stava 3 ovog člana, odluku o poništenju maturskog ispita i diploma donosi ministar prosvjete.

Rješenje o poništavanju ispita, svjedočanstava i diploma objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore.

IV UČENICI

Status učenika

Član 42

- brisan -

Paralelno obrazovanje

Član 43

Učenik ima pravo da paralelno stiče obrazovanje, odnosno da prati više obrazovnih programa.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, škole sporazumno utvrđuju način ispunjavanja obaveza učenika.

Prilagođavanje ispunjavanja nastavnih obaveza

Član 43a

Učeniku sportisti, odnosno učeniku koji se priprema za međunarodno takmičenje u znanju može se prilagoditi ispunjavanje nastavnih obaveza, na način koji odredi nastavničko vijeće.

Brže napredovanje

Član 44

Nastavničko vijeće, na predlog odjeljskog vijeća može omogućiti kraći rok nadarenim učenicima za izvršavanje obaveza iz obrazovnog programa.

Nastavnici i stručni saradnici dužni su da učenicima iz stava 1 ovog člana pruže pomoć u pripremanju razrednih ispita, sugestijama za individualno savladavanje gradiva, upućivanjem na udžbenike, priručnike i drugu literaturu. Gimnazija je dužna da nadarenim učenicima omogući korišćenje kabineta, laboratorija, kao i povremeno prisustvovanje nastavi u odgovarajućem razredu.

Prestanak statusa redovnog učenika

Član 45

Status redovnog učenika prestaje, ako:

- 1) je završio obrazovanje;
- 2) se ispiše iz gimnazije;
- 3) je isključen iz gimnazije;
- 4) samovoljno napusti gimnaziju;
- 5) u toku nastavne godine ima 30 ili više neopravdanih časova;
- 6) ponavlja više puta nego što je to propisano ovim zakonom;
- 7) postane profesionalni sportista u skladu sa zakonom.

Rješenje o prestanku statusa redovnog učenika iz stava 1 tač. 4 i 6 ovog člana donosi direktor škole.

U slučaju prestanka statusa redovnog učenika iz stava 1 tač. 5 i 7 ovog člana, direktor donosi rješenje na osnovu odluke nastavničkog vijeća.

Rješenje iz st. 2 i 3 ovog člana donosi se u skraćenom upravnom postupku.

Učenik iz stava 1 tač. 3, 5 i 7 ovog člana ima pravo polaganja razrednog ispita u istoj školskoj godini i istoj školi.

Učenik iz stava 1 tačka 7 ovog člana dužan je da gimnaziji dostavi ugovor o radu zaključen sa sportskom organizacijom, u skladu sa zakonom.

Prelazak u drugu školu

Član 45a

Učenik se može, do 1. marta tekuće školske godine, ispisati iz škole koju pohađa i upisati u drugu školu, na osnovu svjedočanstva prethodnog razreda i ispisnice izdate od škole.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, učenik je dužan da se upiše u roku od pet dana od dana izdavanja ispisnice.

Napuštanje škole

Član 46

Učenik je samovoljno napustio školu, ako pet dana uzastopno i neopravdano ne pohađa nastavu.

Produžetak statusa redovnog učenika

Član 47

Učeniku koji se paralelno obrazuje i učeniku sportisti koji ne napreduje ili ne završi obaveze iz obrazovnog programa iz opravdanog razloga, status redovnog učenika može se produžiti, ali najviše za dvije godine.

Odluku o produžetku statusa redovnog učenika donosi direktor gimnazije, na predlog nastavničkog vijeća.

Pohvale i nagrade

Član 48

Učenik koji se ističe svojim radom i ponašanjem može biti pohvaljen, odnosno nagrađen.

Kriterijumi i postupak dodjeljivanja pohvala i nagrada uređuju se opštim aktom gimnazije.

Vaspitne mjere

Član 49

Učeniku koji ne ispunjava dužnosti i koji se ne pridržava školskih pravila mogu se izreći vaspitne mjere: opomena, ukor i isključenje iz gimnazije.

Ako se učenik ponaša na način da ozbiljno remeti uslove za rad i disciplinu u gimnaziji ili ozbiljno zapostavlja svoje obaveze može biti isključen iz gimnazije.

Isključenje učenika iz škole može se izreći do kraja školske godine, s pravom polaganja razrednog ispita u istoj školskoj godini i istoj školi.

Škola pisanim putem obavještava učenika i roditelja, staratelja, odnosno usvojioca (u daljem tekstu: roditelj) o izrečenoj vaspitnoj mjeri iz stava 1 ovog člana u roku od tri dana od dana izricanja vaspitne mjere.

Način i postupak izricanja vaspitnih mjera uređuje se propisom Ministarstva.

Odlučivanje o statusu učenika

Član 50

Odluku o isključenju učenika iz gimnazije donosi nastavničko vijeće.

Na osnovu odluke iz stava 1 ovog člana, direktor gimnazije, u roku od tri dana, donosi rješenje i uručuje ga učeniku ili roditelju.

Protiv rješenja iz stava 2 ovog člana i rješenja iz člana 45 stav 3 ovog zakona učenik ili roditelj imaju pravo žalbe Ministarstvu, u roku od osam dana od dana prijema rješenja. Žalba odlaže izvršenje rješenja do drugostepene odluke.

Učenika iz stava 3 ovog člana koji ugrožava bezbjednost i sigurnost drugih učenika i zaposlenih, kao i imovinu škole direktor može udaljiti iz gimnazije do donošenja drugostepene odluke.

O udaljenju učenika iz škole direktor odlučuje rješenjem, na koje učenik ili roditelj imaju pravo prigovora školskom odboru u roku od tri dana od dana dostavljanja rješenja.

Odluku iz stava 5 ovog člana školski odbor donosi u roku od osam dana od dana dostavljanja prigovora.

Protiv rješenja Ministarstva iz stava 3 i odluke školskog odbora iz stava 6 ovog člana ne može se voditi upravni spor.

Shodna primjena zakona

Član 51

- brisan -

V NASTAVNICI I SARADNICI

Nastavnici i stručni saradnici

Član 52

Obrazovno-vaspitni rad u gimnaziji obavljaju nastavnici i stručni saradnici.

Nastavnici

Član 53

Nastavnik u gimnaziji može biti lice koje ima sedmi nivo nacionalnog okvira kvalifikacija (u daljem tekstu: okvir kvalifikacija), podnivo jedan, odnosno podnivo dva (240 odnosno 300 kredita CSPK-a), odgovarajućeg profila.

Stručni saradnici

Član 54

Stručni saradnik (pedagog, psiholog, bibliotekar i dr.) može biti lice koje ima sedmi nivo okvira kvalifikacija, podnivo jedan, odnosno podnivo dva (240 odnosno 300 kredita CSPK-a), odgovarajućeg profila.

Stručni saradnici

Član 55

- brisan -

Radno vrijeme nastavnika

Član 56

Nastavnici su dužni da, u okviru četrdesetočasovne radne nedjelje, izvode nastavu (norma časova) i to:

1) iz predmeta: Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost, Albanski jezik i književnost, Crnogorski jezik kao nematernji, Crnogorski-srpski, bosanski i hrvatski jezik, Književnost i Uvod u opštu lingvistiku – 16 časova;

2) iz predmeta: Matematika, Analiza sa algebram, Geometrija, Linearna algebra i analitička geometrija, Vjerovatnoća i matematička statistika i Numerička matematika – 16 časova;

3) iz stranog jezika – 18 časova;

4) iz predmeta čija nastava iziskuje pripremanje i izvođenje eksperimenata, izradu, pregled i ocjenjivanje zadataka, programa i projekata za sve učenike jednog odjeljenja – 18 časova;

5) iz predmeta za čiju nastavu je neophodno i obavezno pripremati, pregledati i ocjenjivati projekte, programe i druge zadatke, različite za svakog učenika – 18 časova;

6) iz ostalih predmeta teorijske nastave – 18 časova.

Čas iz predmeta čija nastava se realizuje na višem nivou iz člana 17 stav 8 ovog zakona, u posebnim odjeljenjima opšte gimnazije iz člana 3 stav 3 ovog zakona, vrednuje se kao 1,5 časova.

Čas iz predmeta čija nastava se realizuje na stranom jeziku, u posebnim odjeljenjima opšte gimnazije iz člana 3 stav 3 ovog zakona, vrednuje se kao 1,5 časova.

Nastavnici su, radi postizanja boljeg uspjeha u savladavanju obrazovnih programa, dužni da, pored norme časova utvrđene stavom 1 ovog člana, ostvare još dva časa neposrednog rada sa učenicima (dodatna i dopunska nastava), a raspored preostalog radnog vremena, u okviru četrdesetočasovne radne nedjelje, određuje se statutom gimnazije.

Radno vrijeme stručnih saradnika

Član 57

Stručni saradnici su dužni da, u okviru četrdesetočasovne radne nedjelje, ostvare 30 časova neposrednog rada sa učenicima, nastavnicima i roditeljima.

Raspored preostalog radnog vremena stručnih saradnika, u okviru četrdesetočasovne radne nedjelje, određuje se statutom gimnazije.

Oblast obrazovanja

Član 58

Oblast (profil) obrazovanja nastavnika i stručnih saradnika utvrđuje se propisom Ministarstva.

VI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Primjena obrazovnih programa

Član 59

Obrazovni program za gimnaziju, u skladu sa zakonom, donijeće se najkasnije do kraja školske 2003/2004. godine.

Obrazovni program iz stava 1 ovog člana uvode se postepeno u gimnaziju, kada se ispune uslovi u pogledu prostora, opreme, kadrova i drugi uslovi propisani zakonom.

Odluku o uvođenju obrazovnih programa i ispunjavanju uslova iz stava 2 ovog člana donosi Ministarstvo, na predlog nadležnog savjeta.

Pravo na započeto obrazovanje

Član 60

Učenici koji su do dana stupanja na snagu ovog zakona započeli srednje obrazovanje prema nastavnom planu i programu za gimnaziju, donesenom na osnovu Zakona o srednjoj školi ("Službeni list SRCG", br. 28/91 i "Službeni list RCG", br. 56/92 i 27/94) imaju pravo da nastave i završe obrazovanje po tim nastavnim planovima i programima, u roku određenom za njegovo izvođenje, a najkasnije dvije godine po isteku tog roka.

Učenici iz stava 1 ovog člana imaju pravo da završe gimnaziju pod uslovima i na način propisan odredbama Zakona o srednjoj školi ("Službeni list SRCG", br. 28/91 i "Službeni list RCG", br. 56/92 i 27/94), ako nijenju u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 61

Učenici koji se upišu u gimnaziju nakon stupanja na snagu ovog zakona, i prije uvođenja obrazovnih programa iz člana 59 ovog zakona, obrazuju se i završavaju gimnaziju na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Član 62

Pravo da polažu maturski ispit po ovom zakonu imaju i učenici koji završavaju gimnaziju po nastavnom planu i programu donesenom na osnovu Zakona o srednjoj školi ("Službeni list SRCG", br. 28/91 i "Službeni list RCG", br. 56/92 i 27/94).

Član 62a

Lica koja nemaju status učenika u smislu ovog zakona do školske 2009/10 godine, razredni ispit će polagati u gimnazijama čiji je osnivač Republika.

Od školske 2009/10 godine lica iz stava 1 ovog člana razredni ispit polažu putem eksterne provjere znanja kod Ispitnog centra.

Upis učenika u prelaznom periodu

Član 62b

Do primjene eksterne provjere znanja učenika na završnom razredu u svim osnovnim školama upis učenika u gimnaziju vršiće se primjenom kriterijuma iz člana 13 stav 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona.

Polaganje maturalnog ispita u prelaznom periodu

Član 62c

Maturalni ispit organizovaće Ispitni centar u skladu sa ovim zakonom počev od školske 2010/2011. godine.

Redosljed za upis

Član 62č

Odredba člana 13 ovog zakona primjenjivaće se od školske 2018/2019. godine.

Broj učenika

Član 62ć

Broj učenika u odjeljenju utvrđen ovim zakonom primjenjivaće se počev od prvog razreda školske 2017/2018. godine.

Maturalni ispit

Član 62d

Maturalni ispit u skladu sa ovim zakonom organizovaće se počev od školske 2020/2021. godine.

Zatečeni saradnici u nastavi

Član 63

Saradnici u nastavi koji su, danom stupanja na snagu ovog zakona, zatečeni u gimnaziji u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, a nemaju školsku spremu propisanu ovim zakonom mogu nastaviti sa radom.

Usklađivanje akata škole

Član 64

Gimnazija je dužna da uskladi rad, organizaciju i opšte akte sa ovim zakonom, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za donošenje propisa

Član 64a

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Donošenje podzakonskih propisa

Član 65

Propisi predviđeni ovim zakonom donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Prestanak važenja

Član 65a

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o srednjoj školi ("Službeni list SRG", broj 28/91 i "Službeni list RCG", br. 56/92 i 27/94).

Donošenje podzakonskih akata

Član 65b

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Usklađivanje akata

Član 65c

Gimnazija je dužna da uskladi rad, organizaciju i opšte akte sa ovim zakonom, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Broj učenika u odjeljenju

Član 65d

Broj učenika u odjeljenju određen u skladu sa članom 20 stav 2 ovog zakona primjenjivaće se na učenike prvog razreda počev od školske 2025/2026. godine.

Stupanje na snagu

Član 66

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore", a primjenjivaće se u gimnaziji koja radi po obrazovnom programu donesenom u skladu sa zakonom.